

MMFS 02.10

Birinci Baskı
Şubat, 2019
Değişiklik 1, Mayıs 2019

Mayın Faaliyet Programı Oluşturma Kılavuzu

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi
Millî Savunma Bakanlığı
Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı
Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi
Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)
06330 Yenimahalle / Ankara/TÜRKİYE

E-posta: mafam@msb.gov.tr
Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33
Faks: 0 (312) 2131826
(Web: <https://mafam.msb.gov.tr>)

Uyarı

Bu doküman, kapak sayfasında belirtilen tarihten itibaren yürürlüktedir. Milli Mayın Faaliyet Standartları (MMFS) sürekli gözden geçirme ve revizyona tabi olduğundan, kullanıcılar dokümanın durumunu doğrulamak için, MAFAM İnternet sitesine (<https://mafam.msb.gov.tr>) başvurmalıdır.

Telif Hakkı

Bu doküman, bir Milli Mayın Faaliyet Standardıdır (MMFS) ve telif hakları MAFAM'a aittir. Bu doküman veya bir kısmı, MAFAM'ın önceden yazılı izni olmaksızın, hiçbir biçimde veya vasıta ile ve başka amaçlarla kopyalanamaz, saklanamaz veya iletilemez.

Bu doküman satılamaz.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi

Millî Savunma Bakanlığı

Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi

Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)

06330 Yenimahalle / ANKARA

E-posta: mafam@msb.gov.tr

Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33

Faks:0 (312) 2131826

(Web: <https://mafam.msb.gov.tr>)

MMFS- Mayıs 2019

Tüm hakları saklıdır.

İçindekiler

İçindekiler.....	iii
Önsöz.....	iv
Giriş.....	v
1. Kapsam.....	1
2. Referanslar.....	1
3. Terimler, tanımlar, kısaltmalar.....	1
4. Bir mayın faaliyet programı için ihtiyacın belirlenmesi.....	1
4.1. Ulusal hükümet.....	1
4.2. Ulusal olarak başlatılan program.....	2
4.3. Birleşmiş Milletler (BM) destekli program.....	2
5. Mayın faaliyet programının kurulmasının değerlendirmeleri.....	2
5.1. Genel mayın faaliyet değerlendirmesi.....	2
5.2. Ulusal koşullar.....	3
5.3. Uygulama kuruluşları.....	3
5.4. Finans.....	4
5.4.1. Genel.....	4
5.4.2. Ulusal olarak kurulan programlar.....	4
5.4.3. BM destekli programlar.....	4
5.4.4. BM liderliğinde programlar.....	4
5.4.5. Uygulama koşulları.....	4
5.4.6. Aynı yardım.....	5
5.5. Personel gerekleri.....	5
5.5.1. Eğitim.....	5
6. Mayın faaliyetinin düzenlenmesi, yönetimi ve koordinasyonu.....	5
6.1. Yönetim ve koordinasyon.....	5
6.2. Milli Mayın Faaliyet Otoritesi (MMFO).....	6
6.3. Mayın Faaliyet Merkezi (MFM).....	6
7. MMFM'nin kuruluşu.....	7
8. Tesis ihtiyaçları.....	7
9. Destekleyici unsurlar.....	7
10. Uluslararası Mayın Faaliyet Standartlarının (IMAS) kullanımı.....	7
11. Sorumluluklar.....	8
11.1. Milli Mayın Faaliyet Otoritesi (MMFO).....	8
11.2. Mayın Faaliyet Merkezi (MFM).....	8
11.3. Birleşmiş Milletler (BM).....	9
EK-A Referanslar.....	11
EK-B Tipik bir MFM için Genel Kuruluş.....	12
EK-C Bir MFM'nin kurulması için belirtilen personel gerekleri.....	13
EK-Ç Bir MFM'nin fonksiyonel bileşenleri.....	15
Değişiklik Kaydı.....	24

Önsöz

İnsani mayın temizleme programları için uluslararası standartlar, ilk olarak Temmuz 1996'da Danimarka'da yapılan uluslararası teknik konferansta çalışma grupları tarafından önerilmiştir. Mayın temizlemenin tüm yönleri için ölçütler belirlenmiş; standartlar önerilmiş ve "temizleme" için evrensel bir tanım üzerinde uzlaşmıştır. 1996 yılı sonlarında, Danimarka'da önerilen ilkeler, Birleşmiş Milletler (BM) öncülüğündeki bir çalışma grubu tarafından geliştirilmiş ve İnsani Mayın Temizleme Faaliyetleri için Uluslararası Standartlar hazırlanmıştır. Birinci baskı, Mart 1997'de BM Mayın Eylem Servisi (UNMAS) tarafından yayımlanmıştır.

Bu ilk standartların kapsamı, başta mayın risk eğitimi ve mayın mağdurlarına yardımı olmak üzere mayın faaliyetinin diğer bileşenlerini içerecek ve operasyonel usuller, uygulamalar ve normlarda yapılan değişiklikleri yansıtacak şekilde genişletilmiştir. Standartlar yeniden geliştirilmiş ve Uluslararası Mayın Faaliyet Standartları (IMAS) adını almıştır.

Birleşmiş Milletler, standartların geliştirilmesi ve sürdürülmesi dâhil olmak üzere, mayın faaliyet programlarının etkili biçimde uygulanması ve teşvik edilmesinden genel olarak sorumludur. Bu bağlamda UNMAS, Birleşmiş Milletler bünyesinde, IMAS'ın geliştirilmesi ve sürdürülmesinden sorumlu olan ofistir. IMAS, Cenevre Uluslararası İnsani Mayın Temizleme Merkezi'nin desteğiyle hazırlanmıştır.

IMAS'ı hazırlama, gözden geçirme ve revize etme çalışmaları; uluslararası kuruluşlar, devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının desteğiyle, teknik komiteler tarafından yürütülmektedir. Her standardın en son versiyonu, teknik komite çalışmaları hakkında bilgiler ile birlikte, <http://www.mineactionstandards.org/> sitesinde bulunmaktadır. Gelişen mayın faaliyet normları ve uygulamalarını yansıtmak ve uluslararası düzenlemeler ve gereklerde meydana gelen değişiklikleri dâhil etmek amacıyla, IMAS asgari olarak üç yılda bir gözden geçirilmektedir.

1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 342'nci maddesi kapsamında Türkiye Cumhuriyeti sınırları dâhilinde ve görevlendirilmesi halinde yurt dışında gerçekleştirilmesi planlanan insani maksatlı mayın ve/veya patlamamış mühimmat temizliğine yönelik faaliyetler ile Millî Mayın Temizleme Standartlarını hazırlamak/güncel bulundurmaktan Millî Mayın Faaliyet Merkezi (MAFAM) D.Bşk.lığı sorumludur.

Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan uluslararası standartlar ışığında Millî Mayın Faaliyet Standartları (MMFS) oluşturulmuştur.

Giriş

Mayın faaliyet programları, insani acil durumlar ve barışı koruma operasyonları kapsamında kurulmuş Birleşmiş Milletler (BM) liderliğinde programlar, çatışma sonrası geçiş safhası esnasında BM destekli programlar veya tanımlanmış bir mayın faaliyet ihtiyacı nedeniyle tesis edilmiş ulusal olarak kurulan ve yönetilen programlar olabilir. Mayın faaliyet programının nasıl kurulduğuna bakılmaksızın, tüm mayın faaliyet programlarının kurulması için ortak bazı önemli değerlendirmeler vardır.

Standartlar, bir mayın faaliyet programının kurulmasındaki kilit değerlendirmelerin anlaşılmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Mayın Faaliyet Programı Oluşturma Kılavuzu

1. Kapsam

Bu standart, mayın faaliyet programının oluşturulmasının değerlendirilmesi için etkenler ve rehberlik sağlar.

2. Referanslar

Referanslar listesi EK-A'da verilmiştir. Referanslar, bu standartta atıf yapılan ve bu standardın hükümlerinin bir parçasını oluşturan önemli dokümanlardır.

3. Terimler, tanımlar, kısaltmalar

MMFS 02.10 standartlar serisinde kullanılan tüm terim, tanım ve kısaltmalara ilişkin sözlük, MMFS 04.10'da verilmektedir.

IMAS standartlar serisinde, “-ecek (İngilizce “shall”), “-meli (İngilizce “should”) ve “-ebilir (İngilizce “may”), istenen uyum derecesini belirtmek için kullanılmaktadır. Bu kullanım, ISO standartları ve kılavuzlarındaki dil ile uyumludur:

- a. “-ecek (İngilizce “shall”), standarda uymak için uygulanacak gerekler, yöntemler veya özellikleri belirtir.
- b. “-meli (İngilizce “should”), tercih edilen gerekler, yöntemler veya özellikleri belirtir.
- c. “-ebilir (İngilizce “may”) ise, muhtemel bir yöntem veya hareket tarzını belirtir.

“**Milli Mayın Faaliyet Otoritesi**” (MMFO) terimi, mayından etkilenen bir ülkede, mayın faaliyetini düzenleme, yönetme ve koordine etme sorumluluğu verilen, genellikle bakanlıklar arası bir komite olan devlet kurumunu ifade eder.

Not: Türkiye Cumhuriyetinde MMFO'nun yetki ve sorumlulukları Milli Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

“**Mayın faaliyet programı**” terimi Milli Mayın Faaliyet Otoritesi (MMFO) tarafından yönetilen mayın faaliyet projesini ifade etmektedir

“**Bağışçı (Donör)**” terimi bir finansman kaynağı olarak çalışan mayından etkilenen ülkelerin hükümetleri dâhil herhangi bir kuruluş anlamına gelmektedir.

4. Bir mayın faaliyet programı için ihtiyacın belirlenmesi

4.1. Ulusal hükümet

İşlevsel bir hükümetin mevcut olduğu her ülkede mayın sorunu ulusal hükümetin sorumluluğundadır. Hükümet veya onun tarafından görevlendirilen kuruluş, milli mayın faaliyet programının planlamasına katılmalı ve bir program ulusal hükümet davet edilmeden veya onun mutabakatı alınmadan başlamamalıdır.

Bununla birlikte bir insani acil durum veya barışı koruma operasyonları olduğu zaman, mayın faaliyet programı hükümetin rızası olmadan BM yetkisinde kurulabilir. Ancak meşru bir hükümetin var olduğu durumda, rızasının alınması için girişimler yapılmalıdır.

İşlevsel bir hükümet kurulunca BM, mayın faaliyet programının yönetimine devam etmek için hükümetten resmi bir görev almalı ve mümkün olan en kısa sürede mayın faaliyet programının sorumluluğunun hükümete devredilmesini sağlamalıdır. Bununla birlikte, bireysel mayın faaliyet projeleri bir milli mayın faaliyet programı kurulmadan bile oluşturulabilir.

4.2. Ulusal olarak başlatılan program

Bir hükümet, BM veya diğer bir uluslararası kuruluşun desteği olmadan kendi mayın faaliyet programını başlatmaya karar verebilir. Bu karar, tanımlanmış mayın faaliyetleri ihtiyacı, uluslararası anlaşmalar ve sözleşmelere uyum sağlamak temelinde olabilir. Bu tür anlaşmalar ve sözleşmeler; 1997 Anti-Personel Mayın Yasağı Sözleşmesi (APMYS)/Ottawa Sözleşmesini, Mayınların, Bubi Tuzaklarının ve Diğer Teçhizatın Kullanımının Yasaklanması veya Sınırlandırılması Değişik II. Protokolü ve Harp Kalıntısı Patlayıcı (HKP) konusunda BM Konvansiyonel Silahlar Sözleşmesi ve Misket Bombaları Sözleşmesinin Değişik V. Protokolünü kapsamaktadır.

4.3. Birleşmiş Milletler (BM) destekli program

BM öncülüğünde/destekli bir mayın faaliyet programına duyulan ihtiyaçla ilgili herhangi bir karar, ilk elden mayın ölçөгünü ve etkisini belirlemek için ilgili ülkeye bir değerlendirme görevi de içerebilecek olan ülke durumunun resmi bir değerlendirmesi ile başlamalıdır. Ayrıntılı bilgi için MMFS 07.11 Saha Devri, MMFS 08.10 Teknik Olmayan Keşif ve MMFS 05.10 Mayın Faaliyeti Bilgi Yönetimi'ne bakınız.

Ülke değerlendirmesi ya bir milli mayın faaliyet programına gerek olup olmadığını ya da böyle bir programın mümkün olup olmadığını tespit etmelidir. Toplumsal tabanlı olanlar dâhil devam eden herhangi bir mayın faaliyetine tam onay verilmelidir.

BM destekli bir milli mayın programını geliştirmek için karar, böyle bir ihtiyacı kanıtlayan yeterli bilginin toplanması neticesinde verilecektir.

5. Mayın faaliyet programının kurulmasının değerlendirmeleri

5.1. Genel mayın faaliyet değerlendirmesi

Bir mayın faaliyet programının kurulma kararı, bir ulusal hükümet veya BM tarafından mevcut bilgiler ile karar verilmiş ve tanımlanmış mayın faaliyet ihtiyacına dayanacaktır. Bu safhada mayın faaliyet ihtiyacının tam kapsamı ve derecesi bilinemeyeceğinden program planlaması mevcut bilgiler ile mümkün olduğu kadar iyi şekilde yapılmalıdır.

Böyle bir planlama, bilgi toplama ve analiz süreçleri; mümkün olan en kısa sürede tamamlanmalıdır. Böylece mayın sorununun ve mayından etkilenen toplum içindeki erkekler, kadınlar, çocuklar üzerindeki etkilerinin; kapsamlı bir değerlendirmesini ve insani/geliştirme faaliyetlerinin yapılabilmesini sağlamalıdır. Bu değerlendirilmeye ihtiyaç duyulan acil keşifler, Kara Mayın Keşifleri (KMK), ve Mayın Risk Eğitimi (MRE) gibi faaliyetleri kapsayabilir. 5.2'nci maddede ele alınan ulusal koşullar bu değerlendirmenin kapsamını ve derecesini geniş ölçüde etkileyecektir.

Bu değerlendirme ile toplanan bilgilerin; mayın faaliyet müdahale ihtiyaçlarının, düzenlemelerinin, yönetiminin, koordinasyonunun ve çalışmanın yürütülmesi için ihtiyaç duyulacak kaynakların belirlenmesine daha fazla yardımcı olacaktır. Bu bilgiler insani ve kalkınma öncelikleri ile bağlantılı milli mayın politikasının ve stratejisinin tesis edilmesine de yardımcı olacaktır. Mayın sorununun gerçek derecesinin değerlendirilmesi zor olabilir. Bilgilerin toplanması, işlenmesi, analiz edilmesi, saklanması ve kullanımı bir programın ömrü boyunca gereklidir.

5.2. Ulusal koşullar

Belirli ulusal koşullar insani, kalkınma ve mayın faaliyet eylemlerinin yürütülme kabiliyetini etkiler. Mayın faaliyet programının kurulması esnasında genellikle aşağıdaki koşullar vardır:

- a. Altyapı ülkenin bir kısmına girişi etkileyecek şekildedir. Ayrıca iletişim, sağlık desteği, elektrik, yemek ve su gibi temel hizmet ve malzemelerin temin edilmesi yetersizdir.
- b. Güvenlik durumu istikrarsızdır. Bu durum bölgesel veya yaygın olabilir.
- c. Çok sayıda yerinden edilmiş kişi olabilir. Mayınların ve HKP'nin etkilerinin daha iyi anlaşılması, yeniden yerleşim başladığı zaman sağlanır.
- ç. Mayın faaliyet programı ile diğer insani ve kalkınma kuruluşları tamamen kurulmamıştır.
- d. İşleyen merkezi bir hükümet organı olmayabilir.
- e. İşlevsel milli bir otorite yoktur.

Bu koşulların mayın faaliyet programının kurulmasını etkilediği yerde, güvenlik durumu ve alt yapının müsaade ettiği bölgelerdeki acil öncelikli mayın faaliyet görevlerini başarmak amacıyla gerekli kaynaklar ile programı kurmak için ilk planlama yapılmalıdır. Öncelik, mayın mağdurlarına yardıma, MRE'ye ve yardım kuruluşlarını/insani yardım çalışmalarını desteklemek için sınırlı mayın temizliğine verilmelidir.

Daha ileri plan ayrıca yapılmalıdır. Böylece ulusal koşullar geliştiğinde program mayın faaliyet eylemini yeni erişim sağlanan bölgelere hızlı bir şekilde genişletmeye muktedir olur.

5.3. Uygulama kuruluşları

Mayın faaliyetleri aşağıdaki kuruluşlar tarafından yürütülebilir:

- a. Ticari kuruluşlar,
- b. Ulusal ve uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar),
- c. Askeri birlikler gibi devlet kuruluşları,
- ç. Birleşmiş Milletler Acil Çocuk Fonu (UNICEF) gibi BM kuruluşları (Mayın/HKP Risk Eğitime katılır),
- d. Bir milli otoritenin, BM'nin, MMFO'nun ve MFM'nin doğrudan çalışanları,

e. Etkilenen toplum içindeki eğitimli erkek ve kadınlar tarafından yürütülen toplumsal tabanlı mayın temizlemedir.

Uygulama kuruluşlarının bir arada olması oldukça muhtemeldir. Planlama esnasında mayın faaliyet işlemlerinin nasıl uygulanacağı konusunda bazı fikirlere sahip olmak gerekir. Böylece düzenlemeler, yönetim ve koordinasyon için kuruluş ve tesis gerekleri tespit edilebilir. Bu bilgi yasamaya ve mevzuata ilişkin gereklerin tespit edilmesine de yardımcı olacaktır. Örneğin, eğer sözleşmeli mayın faaliyeti yürütülecek ise program dâhilinde bir sözleşme yönetim becerisi oluşturulmalıdır. Daha fazla detay için MMFS 07.20 Mayın Faaliyet Sözleşmesi Geliştirme ve Yönetim Kılavuzu'na bakınız. Alternatif olarak, eğer devlet kuruluşları (örneğin askeri birlikler) mayın faaliyetlerini gerçekleştirecekse, mevcut düzenlemeler tarafından yönetilen mevcut kurumlar bünyesinde yürütülebilir.

Mayın faaliyet programı oluşturulmadan önce insani, kalkınma ve mayın faaliyet kuruluşlarının kurulması ve çalışması yaygındır. Bu durumlarda, mevcut mayın faaliyet kuruluşlarını programa dâhil etmeye ve insani yardım ve kalkınma kuruluşlarının öncelikli mayın faaliyet ihtiyaçlarını karşılamaya dikkat edilmelidir.

5.4. Finans

5.4.1. Genel

Uygulayıcı kurumların ve yönetim/koordinasyon kurumlarının maliyetlerini karşılayacak gerekli finansal destek olmadan, hiçbir mayın faaliyeti gerçekleştirilemez.

5.4.2. Ulusal olarak kurulan programlar

Ulusal olarak kurulan bir program için; ulusal hükümetin gerek milli kaynaklardan gerekse dış bağışçılardan (donörlerden) veya kredilerden gerekli finansmanı temin etmesine ihtiyaç vardır. BM Gönüllü Güven Fonu, ulusal programın başlangıç finansmanına yardımcı olabileceği gibi, milli bir programın kendi mayın faaliyet fonunu kurma seçeneği de vardır. Bir ulusal program için kendi mayın faaliyeti güven fonunu oluşturma seçeneği de olacaktır. Birçok hükümet, mayın faaliyet fonlarına iki taraflı olarak yardım etmeye hazırdır.

5.4.3. BM destekli programlar

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) genellikle kendi maliyeti için başlangıç finansmanını ve mayın faaliyeti için kısıtlı finansmanı karşılamaya muktedirdir. Fakat UNDP'nin rolü finansman sağlamak değil ulusal programlara kendi kaynaklarını seferber ederek yardım etmektir. UNDP, milli vakıf fonunun yönetiminde de yardımcı olabilir.

5.4.4. BM liderliğinde programlar

Birleşmiş Milletler Mayın Faaliyet Hizmeti (UNMAS), Gönüllü Güven Fonunun kontrolörü olarak kendi finansmanını hazırlamaktan ve BM liderliğindeki programların finansmanını yapmaktan sorumludur. Tüm program maliyeti için hala ilave bağışçı finansmanına ihtiyaç olabilir.

5.4.5. Uygulama koşulları

Ulusal ve uluslararası STK'lar gibi birçok uygulayıcı kuruluş, bazıları ulusal BM finansmanına güvenmesine rağmen, kendi fonlarını düzenlemektedir.

5.4.6. Aynı yardım

Bazı durumlarda bağışçılar (donörler) tarafından finansman yerine doğrudan aynı yardım sağlanabilir. Aynı yardım bir mayın faaliyetine yardım etmek için uzman personel, teçhizat, malzeme veya tesis teminini içermektedir.

5.5. Personel gerekleri

Operasyonel seviyede mayın faaliyeti işlemlerini yürütecek ve mayın faaliyet desteğini yönetecek MMFO/MFM'de, uygun nitelikli hem erkek ve hem de kadın personeli olan bir mayın faaliyet programı kurmak gereklidir. Personel gereksiniminin değerlendirilmesi mayın faaliyet programının kurulması için yapılan planlama kapsamına dâhil olmalıdır. Cinsiyet dengesinin ve personel yapısında çeşitliliğin sağlanması için özel gayret gösterilmelidir. MFM'nin kurulması için gerek duyulacak belirleyici personelin genel bir özeti ilişikteki EK-B'dedir.

5.5.1. Eğitim

İster resmi eğitim, görev başı eğitim, tazeleme eğitimi; isterse yeni teçhizat, sistemler ve işlemler üzerinde idame eğitimi olsun tüm personelin eğitime gereksinimi vardır. Kuruluşun ve mayın faaliyet personelinin ve uzman timlerin [örneğin Mayın Arama Köpeği (MAKÖ) timleri] eğitim ihtiyaçları programının planlamasının bir parçası olarak değerlendirilmesi gereklidir. Cinsiyet dengesinin ve personel yapısında çeşitliliğinin sağlanması için özel gayret gösterilmelidir. MMFS 06.10 Eğitim Yönetimi ilave rehberlik sağlar.

6. Mayın faaliyetinin düzenlenmesi, yönetimi ve koordinasyonu

6.1. Yönetim ve koordinasyon

Genel olarak, mayın faaliyet programının düzenlenmesi, yönetimi ve koordinasyonu iki seviyede yürütülür. Milli Mayın Faaliyet Otoritesi (MMFO) mayın faaliyeti ile ilgili geniş stratejik ve politik kararlardan, Mayın Faaliyet Merkezi (MFM) de günlük yönetim ve bazı durumlarda mayın faaliyet projelerinin uygulanmasından sorumludur. Yönetimin bu iki seviyesi bir kuruluş içinde birleştirilebilir fakat ayrı kuruluşlar da olabilirler.

İdeal olarak, MMFO ve MFM mayın faaliyetlerini de düzenleyen ulusal mevzuat ile kurulmalıdır. Mevzuat hangi hükümetin bakanlığının veya dairesinin MMFO'yu yöneteceğini veya MMFO faaliyetlerinden sorumlu olacağını belirtmesi ve MMFO'nun üyeleri olacak bakanlıklar ve/veya resmi makamları tanımlaması gereklidir. Bu tür kuruluşlar genellikle hükümet bakanlıklarından veya dairelerinden bir ölçüde mayın faaliyet sorumluluğu olan memurları (Savunma, Eğitim, Dışişleri, Sağlık, İçişleri ve Sosyal Hizmet Bakanlıkları vs.), kara mayınları ve diğer HKP kirlenmesinden dolayı önemli derecede kısıtlanmış programlarda çalışanları (Tarım, Ulaştırma, Enerji Bakanlıkları vs.) içerir. Mevzuat aynı zamanda hangi bakanlığın veya dairenin MMFO toplantılarına başkanlık yapacağını ve hangisinin sekreter olarak görev yapacağını belirlemesi gereklidir.

Etkili MMFO, mayın faaliyetlerine katılan uluslararası kuruluşların ve diğer oluşum/kuruluşların temsilcilerini kapsayabilir.

Bu kuruluşların kurulması gerekebilir, fakat bazı durumlarda özellikle ulusal olarak başlatılan programlarda mevcut kuruluşlara mayın faaliyet sorumluluğu verilebilir.

Örneğin eğer mayın faaliyeti askeri birlikler tarafından yürütülecekse o zaman mayın faaliyeti için çalışırken bu MMFO'ya raporlanabilir bir sivil otorite altında olabilir.

6.2. Milli Mayın Faaliyet Otoritesi (MMFO)

Yukarıda belirtildiği gibi, MMFO etkilenen ülke içerisinde mayın faaliyetinin politikasını oluşturma, yönetme, denetleme ve koordinasyonunu sağlamak için ana sorumlu kuruluştur. Bunun yanında günlük yönetim ve koordinasyon normal olarak MMFO'nun operasyonel unsuru olan MFM tarafından yürütülebilir. MMFO'nun belirli sorumluluklarını madde 11.1'de görebilirsiniz.

Bütün mayın programları ayrı bir milli otoritenin kurulmasını gerektirmez. Ulusal olarak kurulan bir programda mayın faaliyetinin düzenleme, yönetim ve koordinasyon yetkisi mevcut bir otoriteye verilebilir.

BM liderliğindeki bir program kurulduğunda, bir MMFO'nun kurulması için koşullar mevcut olmayabilir, fakat koşullar oluşur oluşmaz BM bir MMFO'nun kurulmasında ulusal hükümeti teşvik edecek ve ona yardım edecektir.

6.3. Mayın Faaliyet Merkezi (MFM)

Bir MFM, MMFO'nun politikalarını uygulayan ve günlük mayın faaliyetlerini yöneten operasyonel unsurdur. Bir MFM doğrudan bir MMFO tarafından kurulabilir veya BM gibi diğer bir kuruluşun yardım ve desteğiyle kurulabilir.

Bazı durumlarda, özellikle bir mayın faaliyet programının acil başlangıç safhasında bir MFM, BM tarafından veya diğer bazı uluslararası kuruluşlar tarafından kurulabilir ve öncelikli olarak MMFO'nun günlük yönetim görevlerini üstlenebilir. İstikrar koşulları olduğunda ve tanınan yönetimin otoritesi mevcut olduğunda hem MMFO'nun hem de ulusal olarak çalıştırılan bir MFM'nin kurulmasına önem verilmelidir.

Bazı durumlarda, özellikle ulusal olarak kurulan mayın faaliyet programlarında, ayrı bir MFM gerekli olmayabilir. Mayın faaliyetinin düzenlenmesi, yönetimi ve koordinasyonundan sorumlu otorite zaten yönetsel yapı içerisinde ve görevlerini yürütmek için mevzuatlar mevcut olabilir.

MFM bazı operasyonları kendisi üstlenebilir fakat daha sıklıkla hükümet bakanlıklarının, uluslararası kuruluşların, Sivil Toplum Kuruluşlarının (STK) ve ticari işletmenlerin girişimlerini koordine eder. Belli bir ülkede belirli faaliyet gerekleri, patlamamış bombacık dâhil mayın/HKP'nin tabiatına bağlı olarak farklı olabilir. Bazı durumlarda MFM, kendi operasyonel mayın timlerine sahip olabilir. Fakat MFM'nin kendi timlerinin çalışmalarına daha fazla odaklanması nedeniyle bu yaklaşımın daha az başarılı olduğu ve ulusal koordinasyon görevlerini etkili olarak üstlenemediği kanıtlanmıştır.

Düzenleyici unsur olarak MFM'nin hem hakem hem oyuncu olduğu bu durum aynı zamanda bir çıkar çatışmasına neden olabilir. Yukarıdaki madde 5.3'e bakabilirsiniz.

7. MFM'nin kuruluşu

Mayın faaliyeti; MRE, mağdurlara yardım, mayın temizleme, stokların imhası ve Anti-Personel kara mayınlarının kullanımına karşı savunuculuk gibi belirli faaliyetleri içerir. Bu faaliyetlerin bir kısmını veya tümünü yönetmek için gerekli MFM'nin işlevsel bileşenleri nispeten standarttır ve bir MFM'nin genel bir kuruluşu tüm koşullara uygun olacak şekilde belirlenebilir. EK-B ve EK-C böyle bir genel kuruluşa örneği içermektedir. Eğer belirli mayın faaliyet işlemleri program dâhilinde yürütülmeyecekse, faaliyetleri yönetmek için gerekli olan işlevsel bileşenler çıkarılır fakat esas kuruluş bozulmaz. Bir MFM'nin işlevsel bileşenleri EK-Ç'de daha detaylı ele alınmıştır.

8. Tesis ihtiyaçları

Bir mayın faaliyet programının planlanması esnasında tesis ihtiyaçlarına önem verilmelidir. MMFO, MFM ve diğer mayın faaliyet ofisleri için ofis binaları gerekli olacaktır. Tesisler mayın faaliyet programının, cinsiyetin ve çeşitliliğin gelecekte genişleyeceği ihtimalini hesaba katarak ve ilgili ofislerin tüm işlevsel bileşenleri için yeterli yerin olmasını sağlayacak şekilde seçilmelidir.

MAKÖ ve mekanik operasyonlar için uzman eğitimlerinin dâhil olabileceği akreditasyon (MAKÖ test alanı) ve eğitim (bina ve eğitim alanları) için tesis ihtiyaçlarına da önem verilmelidir.

Ulusal ve bölgesel seviyede patlayıcı depolanması (hem tahrip kalıbı hem de gerekli olduğunda Terkedilmiş Patlayıcı Madde (TPM) ve Patlamamış Mühimmatın (PAM) güvenli taşınması da hesaba katılmalıdır. Mevcut güvenlik durumu bu tesislerin kurulumu için bir faktör olabilir.

PMKİ (Patlamamış Madde Keşif ve İmha) görevleri (imha sahaları) ve teçhizatın testi/değerlendirilmesi (T/D) için de tesis gerekli olabilir.

9. Destekleyici unsurlar

Mayından etkilenen ülkelere insani yardım ve kalkınma desteği (mayın faaliyeti dâhil) temin etmekte geniş tecrübeleri olan birtakım uluslararası kuruluşlar vardır. UNMAS (BM Mayın Faaliyet Servisi), UNDP (BM Kalkınma Programı), UNICEF (BM Çocuklara Yardım Fonu), ICRC (Uluslararası Kızılhaç Komitesi), EC (Avrupa Komisyonu) ve OAS (Amerikan Devletleri Örgütü) gibi kuruluşların hepsi bir takım ulusal mayın faaliyet programlarına katkıda bulunmuştur. GICHD [Geneva International Centre for Humanitarian Demining (Cenevre Uluslararası İnsani Maksatlı Mayın Temizliği Merkezi)] ve mayın faaliyet STK'ları gibi diğer kuruluşlar da rehberlik vermekte gerekli tecrübeye sahiptir ve sıklıkla yardım ve danışmanlık sağlayabilmektedir.

10. Uluslararası Mayın Faaliyet Standartlarının (IMAS) Kullanımı

Birleşmiş Milletler Mayın Faaliyet Hizmeti mayın faaliyet programlarının planlaması, uygulanması ve yönetimi için rehberlik edecek standartların geliştirilmesi için görevlendirilmiştir. Uluslararası Mayın Faaliyet Standartları (IMAS) rehberlik sağlayarak, ilkeler koyarak ve bazı durumlarda uluslararası gerekleri/özellikleri tanımlayarak güvenliğin ve verimliliğin geliştirilmesi için üretilmiştir.

IMAS milli bir standart olarak kullanılabilen veya uyarlanabilen bir referans çerçevesi oluşturarak milli mayın standartlarının ve milli Standart Uygulama Talimatlarının (SUT) oluşturulmasında MMFO'ya yardım edecektir.

Bir milli mayın faaliyet programı kurmayı isteyen devletler ve kuruluşlara değerli bir referans sağlayan IMAS'ın güncel serileri www.mineactionstandards.org internet adresinde mevcuttur.

11. Sorumluluklar

11.1. Milli Mayın Faaliyet Otoritesi (MMFO)

MMFO ülkedeki mayın faaliyetlerine ilişkin geniş stratejik ve politik kararlardan sorumludur. Bunlar:

- a. Mayın faaliyet yasal mevzuatının tasarlanması ve uygulanmasının denetlenmesi,
- b. Mayın/HKP'nin etkilerini azaltmak için bir milli politikanın, stratejinin, önceliklerin ve çalışma planının kurulması veya hükümete tavsiye edilmesi (milli mayın faaliyet planı vs.),
- c. Mayın faaliyetinin kaydettiği ilerlemelerin hükümete, kamu bağışçılara, Birleşmiş Milletlere ve ilgili paydaşlara rapor edilmesi,
- ç. MFM'nin çalışmasının denetlenmesi,
- d. Mayın faaliyeti ile ilgili uluslararası anlaşmalar, çalışma programlarının patlamamış mühimmat parçası dahil kara mayını/HKP kirlenmesi ile etkilendiğinde devlet organlarına ve kuruluşlarına atmaları gerekli adımlarda yol gösterecek politikalar, uluslararası anlaşmalara taraf olmasının hükümet için gerekleri ve etkileri dahil mayın faaliyet meselelerinde hükümete tavsiyelerde bulunmak,
- e. Çalışma programlarının kara mayını/HKP kirlenmesi ile etkilendiğinde, atmaları gerekli adımlarda uluslararası kalkınma kuruluşlarını (iki taraflı bağış sağlayanlar, BM kuruluşları, çok uluslu kalkınma bankaları, STK'lar vs.) yönlendirmek için politikaların oluşturulması veya hükümete tavsiye edilmesi,
- f. Mayın faaliyetlerinin tabi olduğu cinsiyet ve çeşitliliğin şart koşulmasını; milli standartların, yönetmeliklerin, yönergelerin veya işlemlerin içermesinin sağlanması,
- g. Ulusal ve uluslararası kaynaklardan gelen kaynağın harekete geçirilmesidir.

11.2. Mayın Faaliyet Merkezi (MFM)

Operasyonel seviyede mayın faaliyetinin gözetim kuruluşu olan MFM aşağıdaki görevleri yerine getirmekten sorumludur:

- a. Mayın faaliyetlerinin acil ve orta vadede önceliklerinin neler olduğunun saptanması ve bu öncelikleri ele alacak planların hazırlanması için hükümet otoriteleri (eğer mevcutlarsa), insani ve kalkınma kuruluşları ile irtibatın kurulması,

- b. Mayın faaliyetlerinin acil ve orta vadede önceliklerinin karşılanmasını sağlamak için ulusal ve/veya bölgesel seviyede mayın faaliyetlerinin yönetiminin üstlenilmesi,
- c. Bir bilgi yönetim sisteminin kurulması [Bu Mayın Faaliyetleri için Bilgi Yönetim Sistem (IMSMA) veya bir benzeri olabilir.],
- ç. Bilginin toplanması ve analizi sürecinin oluşturulması ve uygulanması (Böylece mayın probleminin ve erkekler, kadınlar, çocuklar üzerindeki etkisinin kapsamlı bir değerlendirmesi yapılabilir.),
- d. Milli insani ve kalkınma planları ile milli mayın planı arasında uyumun sağlanması,
- e. Mayın faaliyetlerinin etkili yönetilmesi için Milli Mayın Faaliyet Standartlarının (MMFS), iç sistemlerin ve usullerin geliştirilmesi,
- f. Milli Mayın Faaliyet Planının uygulanması,
- g. Mayın operatörlerinin akredite edilmesi ve mayın faaliyetlerinin izlenmesi,
- ğ. MMFO için sekreterlik yapılmasıdır.

11.3. Birleşmiş Milletler

Kara mayın tehlikesine en etkili ve uygun bir cevabın verilmesini sağlamak için Birleşmiş Milletler mayın faaliyetleri ulusal sahiplenmeyi, kurumsal yapılanmayı, kapasite geliştirmeyi ve IMAS'ın temel gereklerine bağlılık şartını teşvik etmektedir.

Birleşmiş Milletler Mayın Faaliyet Hizmeti (UNMAS), Barışı Koruma Operasyonları Şubesi'nin bir bölümü olup Birleşmiş Milletler sistemi içinde mayın faaliyetleri için temas noktasıdır. Birleşmiş Milletler, bölümleri, kuruluşları, fonları ve programları ile işbirliği içinde kara mayın kirliliğine karşı etkili, proaktif ve koordineli bir Birleşmiş Milletler müdahalesi sağlamayı amaçlamaktadır.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), mayından etkilenen devletin talebi üzerine milli mayın faaliyet programlarının mayın faaliyetlerine tam kapsamlı destek vermektedir.

Merkez tabanlı Kriz Önleme ve Düzelim Bürosu'nun ülke ofisleri ve Mayın Faaliyet Timleri aracılığıyla UNDP, mayından etkilenen ülkelere mayın faaliyetlerinin tüm unsurlarını üstlenecek milli/bölgesel mayın faaliyetleri programlarının kurulmasına veya güçlendirilmesine yardım etmektedir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu'nun (UNICEF) silahlı çatışmalardan etkilenen kız ve erkek çocukların korunması ve desteklenmesi görevi için merkezi vardır. Ortakları (hükümet, diğer birleşmiş milletler kuruluşları, uluslararası, bölgesel ve sivil toplum kuruluşları) ile işbirliği içinde UNICEF özellikle MRE'nin ve ilgili insani faaliyetlerin geliştirilmesini ve uygulanmasını desteklemektedir.

UNMAS, UNDP ve diğer mayın faaliyet ortakları ile beraber çalışan Birleşmiş Milletler Proje Hizmetleri Ofisi (UNOPS) arazideki mayın faaliyetlerinin esas hizmet sağlayıcısıdır.

UNOPS hem Birleşmiş Milletler tarafından yönetilen hem de desteklenen mayın faaliyet programlarına hizmet sağlayabilir ve Birleşmiş Milletler kuruluşları arasında veya Birleşmiş Milletler ve ulusal hükümet arasında meydana gelebilecek geçiş dönemleri müddetince uygulamanın devamlılığını sağlayabilir.

Silahsızlanma İşleri Ofisi (ODA), Genel Sekretere sorumluluklarının yerine getirilmesi konusunda yardım eder ve tavsiyelerde bulunur. Anti Personel Mayın Yasağı Sözleşmesi ile CÇK (CEN¹ Çalıştay Kararları) ve protokollerinin emanetçisi olarak kendisine verilen yetkileri yerine getirir.

İnsani İşler Koordinasyon Ofisi'nin (OCHA) görevi, ulusal ve uluslararası aktörlerin ortaklığı ile insani faaliyetleri etkili ve etkili olarak seferber etmek ve koordinasyon sağlamaktır. OCHA; Birleşmiş Milletler mayın faaliyet timi, hükümetler, bağışçılar ve diğer ortaklar tarafından küresel olarak oluşturulan bölgesel ve ulusal düzeydeki farklı koordinasyon mekanizmalarına faal olarak katılmakta ve temsil edilmektedir.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinin (UNHCR); mültecileri ve Yüksek Komiserliği ilgilendiren diğerlerinin haklarının korunması ve desteklenmesi görevi için bir merkezi vardır. UNHCR ortakları ile işbirliği içinde birçok ülkenin mayın temizleme programlarını, MRE projelerini, mültecilerin geri gönderilmesi ve tekrar bütünlüşmesine ilişkin insani faaliyetlerini tanır ve destekler.

Dünya Gıda Programı (WFP), acil ihtiyaçları karşılamak ve ekonomik/sosyal kalkınmayı desteklemek için gıdayı kullanır. WFP'nin mayın faaliyeti ile ilgili görevi gıda yardımı yapılması ve insani gıda müdahalelerinin kara mayını/HKP tarafından sınırlandırıldığı durumlarda mayın faaliyetine destek vermeye odaklanır, gıda hedeflenen yararlanıcılara ulaşamaz ve mayın temizleme programları ile doğrudan bağlantılı toplum temelli programlara yardımcı olmak için kullanılmaz.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) sorumluluğu Sağlık Bakanlığı kanalı ile mağdurlara yardım için sürdürülebilir sağlık hizmet kapasitesi oluşturulması için uygun standartların ve yöntemlerin geliştirilmesi ve desteklenmesidir. Mayın faaliyetlerine katılan çeşitli BM ortaklarına teknik halk sağlığı desteği sağlar ve UNICEF ve Kızıl Haç'ın uluslararası komitesi ile yakın işbirliği yapar.

EKLER:

- EK-A Referanslar
- EK-B Tipik Bir MFM için Genel Kuruluş
- EK-C Bir MFM'nin Kurulması İçin Belirtilen Personel Gereklere
- EK-Ç Bir MFM'nin Fonksiyonel Bileşenleri

¹ CEN: Avrupa Standartlar Komitesi

EK- A

Referanslar

Aşağıdaki dokümanlar, bu metinde atıf yoluyla bu standardın bir parçası haline gelen hükümler içermektedir. Tarih taşıyan referanslar için, bu yayımların sonraki değişiklikleri veya revizyonları geçerli değildir. Ancak, standardın bu bölümüne dayalı olan anlaşmaların tarafları, aşağıda belirtilen dokümanların en son versiyonlarını uygulama imkânlarını araştırmaya teşvik edilmektedir. Tarih taşımayan referanslar için, atıf yapılan normatif dokümanın en son baskısı geçerlidir. ISO ve IEC üyeleri, hâlihazırda yürürlükte olan ISO ve EN sicil kütüklerini muhafaza etmektedir.

- a. MMFS 03.10 Mayın Faaliyet Teçhizatı Tedarik Kılavuzu,
- b. MMFS 03.20 Tedarik Süreci,
- c. MMFS 03.30 Mayın Faaliyet Teknoloji Araştırmaları Kılavuzu,
- ç. MMFS 03.40 Mayın Faaliyet Teçhizatının Test Edilmesi ve Değerlendirilmesi,
- d. MMFS 04.10 Mayın Faaliyet Terim, Tanım ve Kısaltmaları Sözlüğü,
- e. MMFS 05.10 Mayın Faaliyeti Bilgi Yönetimi,
- f. MMFS 06.10 Eğitim Yönetimi,
- g. MMFS 07.11 Saha Devri,
- ğ. MMFS 07.20 Mayın Faaliyet Sözleşmesi Geliştirme ve Yönetim Kılavuzu,
- h. MMFS 08.10 Teknik Olmayan Keşif.

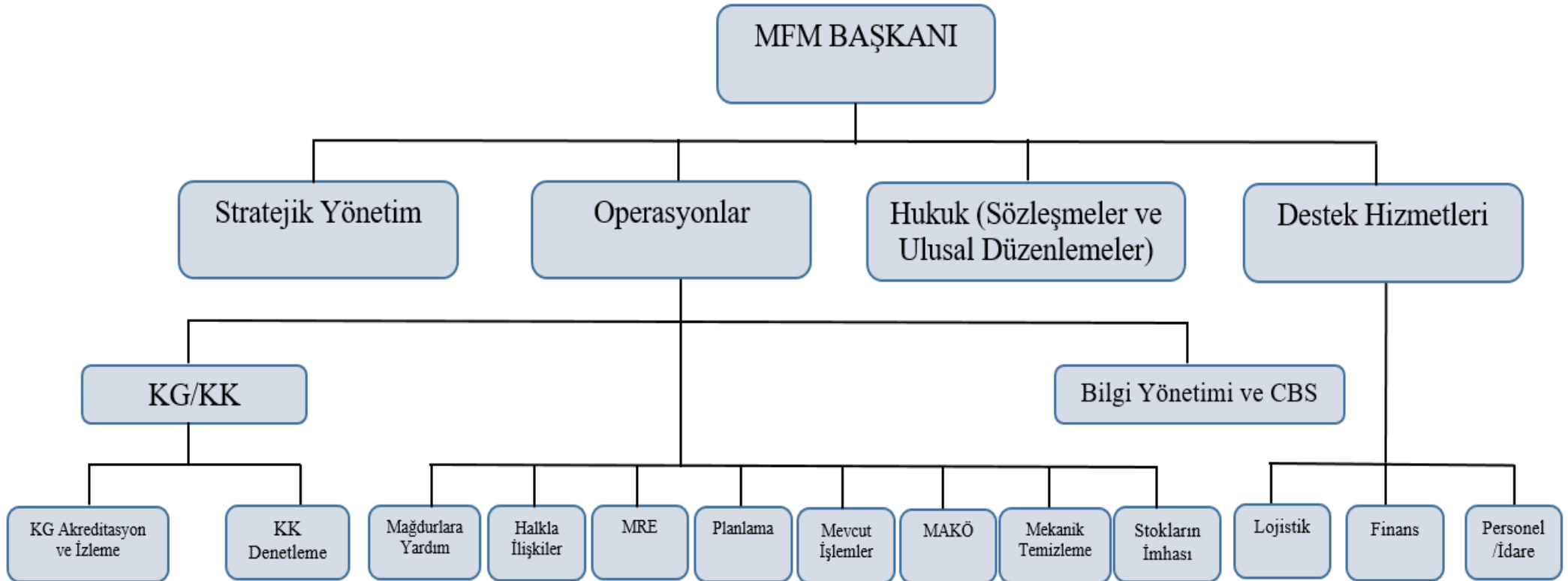
Bu referansların en son versiyonu/baskısı kullanılmalıdır. MAFAM, bu standartta kullanılan tüm referansların kopyalarını muhafaza etmektedir. MMFS'nin en son versiyonu/baskısına ilişkin sicil kütüğü MAFAM tarafından tutulmaktadır ve adresinde bulunan MAFAM internet sitesinden erişilebilir. MMFO, işverenler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlar, mayın faaliyet programlarına başlamadan önce bunların kopyalarını elde etmelidir.

İlave faydalı bilgilendirici referanslar:

- a. BM Mayın Faaliyet Planlama Elkitabı,
- b. Mayın Faaliyet ve Harp Kalıntısı Patlayıcı Kılavuzu, GICHD Nisan 2007,
- c. Mayın Faaliyet Mevzuatı Geliştirme Kılavuzu, GICHD Mart 2006,
- ç. Uluslararası Mayın Faaliyet Standartları Kılavuzu, GICHD Nisan 2006,
- d. Mayın Faaliyeti ve Etkili Koordinasyon: Birleşmiş Milletler Kurumlar Arası Politika, Haziran 2005,
- e. Birleşmiş Milletler-Mayın Faaliyet Programları için Toplumsal Cinsiyet Rehberi.

EK-B
Tipik bir MFM için Genel Kuruluş

Not: MFM ulusal mayın faaliyetler, iletişim ağı için ağ kontrol istasyonu olan iletişim merkezini de ihtiva edebilir. Kuruluş şemasında bu operasyonların kontrolü altında olacaktır.

EK-C
Bir MFM'nin kurulması için belirtilen personel gerekleri

Görevlendirme	Bölüm	Açıklamalar
MFM Başkanı	Yönetim	Başkan ilk görevlendirme yapılanlardan biri olmalıdır ve bir MFM'nin başlangıç kuruluşu için kalan personelin seçimine girişmelidir.
Stratejik Yönetim Müdürü	Stratejik Yönetim	Stratejik yönetim müdürü ihtiyaçların (hükümet/kalkınma kuruluşlarına danışılarak teknik olmayan keşif veya kara mayını etki araştırması yolu ile) değerlendirilmesinden, stratejilerin belirlenmesinden ve uygulanmasının planlanmasından, doğrudan elde edilen sonuçların değerlendirilmesinden (örneğin temizlik sonrası araştırması) sorumludur. Stratejik yönetim müdürü kaynak seferberliğinde MFM Başkanına yardım eder ve mayın faaliyet desteğinde ihtiyaçlarının belirlenmesi için planlamada operasyon müdürü, hükümet bölümleri, bağış kuruluşları vs. ile yakın çalışır.
Operasyonlar Müdürü	Operasyonlar	Operasyonlar müdürü, bilgi veri tabanının kurulmasında operasyon alt kısımlarının çalışmasını koordine eder ve denetler, herhangi bir genel araştırmayı, mayın faaliyet operasyonlarını, standartların, usullerin geliştirilmesini planlar ve yürütür. Operasyonlar müdürü program geliştirme çalışması ile MFM Başkanına yardım eder ve uzman personelin olmaması durumunda MFM fonksiyonlarına herhangi bir uzman sağlar.
KG/KK Görevlisi	Operasyonlar	KG/KK görevlisi başlangıçta mayın faaliyet kuruluşunun akreditasyonuna katılır, mayın temizleme görevlerinin izlenmesi ve denetlemesini yapar ve gerekli ise stokların imhasının doğrulamasını gerçekleştirir. KG/KK görevlisi aynı zamanda standartların ve usullerin geliştirilmesine katılacak ve cari mayın temizleme görevlerinde KG/KK'nın yürütülmesinde etkili olacaktır.
KG/KK İzleyicisi	Operasyonlar	Usullerinin geliştirilmesinde ve KG/KK görevlerinin yürütülmesinde KG/KK görevlisine yardım eder. MFM oluşumu geliştikçe, izleyiciye daha fazla gerek duyulacaktır.
Operasyonlar Görevlisi	Operasyonlar	Operasyonlar görevlisi cari operasyonun (genel araştırma dâhil) planlamasını yürütür, standartların ve usullerin geliştirilmesine yardım eder, program geliştirme çalışması ile Operasyon Müdürüne ve MFM Başkanına yardım eder. MFM oluşumu geliştikçe, planlama ve cari operasyon görevleri; operasyon görevlisi ile birlikte Planlama ve Cari Operasyonlar görevlileri tarafından üstlenilir.
Operasyonlar Yardımcısı	Operasyonlar	Operasyonlar yardımcısı, Operasyon Müdürü ve Operasyon Görevlisine yardım eder. MFM oluşumu geliştikçe daha fazla ihtiyaç duyulabilir.

Görevlendirme	Bölüm	Açıklamalar
Halkla İlişkiler/ Mayın Risk Eğitimi Görevlisi	Operasyonlar	Birleştirilmiş bir Halkla İlişkiler (Hİ) ve Mayın Risk Eğitimi (MRE) görevlisi etkilenen toplumların ihtiyaçlarının mayın faaliyet programının erken safhalarında giderilmesini sağlamak için mayın operasyonları içindeki fonksiyonları koordine etmekten sorumludur. Hİ/MRE görevlisi, aynı zamanda planlamaya MRE girdisi sağlayacak ve MRE ihtiyaçlarının değerlendirilmesinde gerekli verilerin toplanmasını sağlamak için araştırma yapacaktır. Faaliyetlerin izlenmesi ve gerekli koordinasyonların sağlanması için halen Hİ ve MRE yürüten kuruluşlar ile işbirliği de gerekli olacaktır. Program geliştikçe Hİ ve MRE fonksiyonları birbirinden ayrılabilir
Bilgi Yönetimi Görevlisi	Operasyonlar	Bilgi Yönetim Görevlisi veri tabanının oluşturulmasından, mayın faaliyetlerinin önceliklendirilmesine yardım edecek bilginin toplanması ve paylaşılması için dış kuruluşlarla iş birliği yapmaktan, programda kullanılması (Operasyon Müdürü gözetiminde) için raporların geliştirilmesi veya adaptasyonundan veri tabanına veri girişinden ve bilgi yönetimi için sistemlerin ve usullerin geliştirilmesinden sorumludur. Bilgi Yönetim Görevlisi aynı zamanda mayın faaliyet iş planlarının geliştirilmesinde ve mayın faaliyet görevlerinin planlanmasında Operasyon Müdürü ve Operasyon Görevlisi ile yakın çalışacaktır.
Veri Giriş Memuru	Operasyonlar	Veri Giriş Memuru verilerin kontrolü ve doğrulaması ile yardım etmekten verilerin veri tabanına girişinden, programı destekleyen raporların ve haritaların hazırlanmasından sorumludur. Bilginin hacmine bağlı olarak birden fazla Veri Giriş memuruna ihtiyaç olabilir.
Destek Hizmetleri Görevlisi	Destek Hizmetleri	Destek Hizmetleri Görevlisi MFM'yi desteklemek için destek hizmet fonksiyonlarından (lojistik, personel ve idare) sorumludur. Genel mali yönetim MFM Başkanının sorumluluğunda olmasına rağmen mali alt kısım işlerini de gözecektir. Program geliştikçe mali alt kısmı destek hizmetlerinden ayrılarak bir Finans Görevlisi adı altında ayrı bir bölüm olabilir.
Destek Hizmetleri Yardımcısı	Destek Hizmetleri	Başta Destek Hizmetleri görevlisinin görevlerine yardımcı olur. MFM oluşumu geliştikçe ilave Destek Hizmetleri Yardımcısına gerek duyulabilir ve lojistik personel/idari fonksiyonlar müstakil alt kısım olarak birbirinden ayrılabilir.
Mali Yardımcısı	Destek Hizmetleri	Genel mali yönetimin MFM Başkanının sorumluluğunda olmasıyla birlikte Mali Yardımcı programa tahsis edilen finansmanın günlük yönetiminden sorumludur. Program geliştikçe veya mali yönetim daha karmaşık hale geldiğinde bu pozisyona ilave Mali Yardımcı ihtiyacıyla Mali Görevli seviyesine yükseltilebilir. Genel Mali Yönetim sorumluluğu MFM Başkanında kalacaktır.

Not: Görevlendirme unvanları programdan programa farklı olabilir.

EK-Ç Bir MFM'nin fonksiyonel bileşenleri

Ç.1. MFM Başkanı

MFM Başkanı MFM'nin yönetiminden ve mayın faaliyet programından sorumludur fakat bu sorumluluklar MFM'nin kurulduğu seviyeye ve faal MMFO'nun mevcut olup olmadığına göre farklılık gösterir.

Ç.1.1. MFM'nin ilk kuruluşu

Faal MMFO'nun yerini almasının mümkün olmadığı yerde MFM ilk kuruluş aşamasında acil mayın faaliyet önceliklerinin belirlenmesinin, kaynaklanmasının ve karşılanmasının sağlanmasından sorumlu olacaktır. Bu kirlendiğinden şüphe edilen tüm arazide geniş bir araştırmanın (Teknik Olmayan Keşif, genel araştırma, Kara Mayını Etki Araştırması vs.) karşılanmasını, eğer henüz yapılmadıysa mayın faaliyetinin acil ve gelecekteki ihtiyaçlarının belirlenmesine yardımcı olmayı içermelidir.

MFM Başkanının sorumlulukları, mayın faaliyeti için acil ve orta vadeli önceliklerin oluşturulması, önceliklere ve kabul edilebilir standartlara karışılmalarının sağlanması için program içinde devam eden herhangi bir mayın faaliyetinin yönetiminin denetlenmesi, mayın faaliyeti bilgi yönetim sisteminin kurulmasının sağlanması, herhangi bir değerlendirmenin veya araştırma faaliyetlerinin yürütülmesinin denetlenmesi, gelişme önceliklerinin belirlenmesi, taslak bir milli mayın faaliyet planının geliştirilmesi ve mayın faaliyetinin yönetilmesi için milli mayın faaliyet standartlarının, iç sistemlerin ve usullerinin oluşturulmasının denetlenmesinin sağlanması için mevcut hükümet insani ve kalkınma kuruluşları ile işbirliği yapmayı içerir. Mayın faaliyetinin tüm safhalarında cinsiyet ve çeşitlilik konularına riayet edilmelidir.

İlave olarak, MFM Başkanı MFM'nin bütçesinin yönetiminden sorumludur ve personel seçimi, teçhizat tedariki ve MFM için tesislerin seçiminde başlıca rolü oynar.

Stratejik seviyede MFM Başkanı herhangi bir kurulmuş ulusal yönetim otoritesi ile irtibat ve raporlama için BM, bağışçılar ve paydaşlar ile işbirliğinden sorumludur.

Ç.1.2. Kurulmuş MFM

MFM bir kere kurulduğunda MFM Başkanı güvenlik ve gelişme fırsatları bakımından mayın faaliyet programının etkililiği ile daha yakından ilgilenebilecektir.

MFM Başkanının sorumlulukları:

- a. Mayın faaliyet kaynakları ve bütçe yönetimi dâhil kaynakların seferberliği,
- b. Mayın faaliyet desteği gerektiren kuruluşlar ile irtibat kurulması,
- c. Milli mayın faaliyet programının uygulamasının yönetilmesi (durum veya öncelikler değiştiğinde ve daha fazla bilgi sağlandığında planın revize edilmesi dâhil),
- ç. Mayın faaliyet planlarının gelişiminin, uygulanmasının ve yönetiminin denetlenmesi,

d. İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) dâhil mayın faaliyetleri için teknik, kalite ve güvenlik standartların sağlanması,

e. MFM'nin ve mayın faaliyet programının uluslararası standartlar ve mayın faaliyet teknolojilerindeki gelişmeler ile güncel kalmasının sağlanması; MFM ve mayın faaliyet programı çalışmalarının kalite ve etkililiğinin geliştirilme yollarının aktif olarak aranması (bütçe sınırlamaları içinde),

f. Mayın faaliyet programları ve bileşenlerinin değerlendirilmesinin yönetim ihtiyaçlarına ve bağışçıların ve diğer temel paydaşların gereklerine uygun olarak yapılmasının sağlanması,

g. Mayın faaliyet çalışanlarının kapasitelerinin geliştirilmesi için eğitim faaliyetlerinin yönlendirilmesi. MFM Başkanı da MFM için personel ve teçhizat yönetiminin denetlenmesinden sorumlu olacaktır.

Stratejik seviyede MFM D. Başkanı herhangi bir kurulmuş ulusal yönetim otoritesi ve irtibat ve raporlama için BM, bağışçılar ve paydaşlar ile işbirliğinden sorumlu olmaya devam edecektir. MFM Başkanı MMFO'nun kapasite geliştirmesine doğrudan katılacaktır.

Ç.1.3. Kurulmuş mevcut MMFO

Ulusal seviyede sorumlulukların MMFO tarafından üstlenilmesi nedeniyle MFM Başkanının bazı sorumlulukları değişir. Örneğin:

a. Milli mayın faaliyet planı yenileme kararları MMFO tarafından alınır. MFM Başkanı hala MMFO'ya politika ve strateji oluşturmasında teknik tavsiyede bulunması gereklidir ve değişikliklerin uygulanmasından sorumludur.

b. Belirli mali düzenlemelerin bunu belirleyecek olmasına rağmen MMFO, program bütçesinin oluşturulmasından ve bütçenin izlenmesinden sorumlu olabilir.

c. MMFO mayın faaliyet kuruluşlarının program içinde çalışmasını onaylama sorumluluğunu üstlenir. MFM Başkanı hala buna tavsiye için gerekli olacaktır.

MFM Başkanının üstleneceği ilave sorumluluklar şunlardır:

- a. Program dahilindeki faaliyetler konusunda MMFO'nun bilgilendirilmesi,
- b. Gerektiğinde MMFO'nun toplantılarının koordine edilmesi (MMFO'nun düzenli toplantılarına MFM başkanı da katılmalıdır),
- c. MMFO adına bağışçılara, BM'ye ve diğer paydaşlara dış raporlarına hazırlanması.

MFM başkanının kalan sorumlulukları madde E.1.2'de özetlendiği gibidir, yukarıdakiler yine de uygulanacaktır.

Ç.2. Stratejik Yönetim Bölümü

Kirlenmenin boyutuna bağlı olarak MFM aşağıdaki konularda MFM Başkanına yardım edecek bir bölüm olabilir:

a. Örneğin geniş bir araştırmaya (Teknik ve Teknik Olmayan Keşif) dayanarak ortaya çıkan yeni gelişen ve gelecek ihtiyaçlarının tam ve doğru bir değerlendirmesinin yapılması ve devamlılığının sağlanması; mağdur gözetleme sistemi, çalışma programları ve mayın faaliyetinin destek gerekleri ile ilgili hükümet ve uluslararası kuruluşlar düzenli danışmanlık yapılması,

b. Mayın faaliyet programının bizzat kendisini içine alan bir milli mayın stratejisi ve çok yıllık planın hazırlanması fakat yine diğer kamu hizmetlerini verilmesini ve kalkınma yatırım projelerinin (eğitim, sağlık, yol, baraj, kırsal kalkınma vs.) uygulanmasını destekleyerek mayın faaliyetinin daha geniş kalkınma öncelikleri ile nasıl uyutuğunun belirlenmesi,

c. Sosyo ekonomik faydalar dahil mayın faaliyet programları ile (örneğin temizlik sonrası arazinin kullanımının araştırılması ve mayın faaliyeti tarafından çalışma programları) desteklenen hükümet ve uluslararası kuruluşlara periyodik danışmanlıkları temel alarak elde edilen sonuçların değerlendirilmesidir.

Ç.3. Hukuk bölümü

Mayın faaliyet programının gereklerine bağlı olarak MFM hukuk bölümüne veya harici olarak hukuk hizmetlerine sahip olabilir:

- a. Mayın faaliyetinin ihalesi ve sözleşmesinin yapılması,
- b. Uluslararası ve ulusal mevzuatlar ile standartların yorumlanması,
- c. Milli mayın faaliyet standartları gibi MFM tarafından hazırlanan belgelerin gerekli seviyede uyum içinde düzgün ifadeler ile yazılmasının sağlanmasıdır.

Bir hukuk bölümü aynı zamanda harici kuruluşların mayın faaliyetlerinin bir sonucu olarak MFM'ye karşı şikâyetleri olduğu durumlarda tavsiyede bulunmak için gerekli olabilir. Bu iddia edilen hareketler yolu ile personelin zarar görmesi, mülkün veya alt yapının hasara uğratılması mayın faaliyet kuruluşlarının veya MFM'nin noksanlığı/ihmalini kapsayabilir.

Ç.4. Operasyonlar bölümü

Operasyonlar bölümü mayın faaliyet programı bünyesinde yürütülen tüm mayın faaliyet operasyonlarının yönetilmesinde sorumludur. Operasyon bölümünün sorumlulukları aşağıdaki hususları kapsayabilir:

a. Operasyonel seviyede mayın faaliyet desteği gereği duyan kuruluşlarla özellikle insani ve kalkınma kuruluşlar ile işbirliği yapılması,

b. MFM Başkanının teknik tavsiye sağlanması ve operasyonlar konusunda onun bilgilendirilmesi,

- c. Milli mayın faaliyet planının geliştirilmesi ve yönetimine yardım edilmesi,
- ç. Program içinde çalışacak kuruluşların seçimine yardım edilmesi,
- d. Mayın faaliyet kuruluşlarının akreditasyonunun denetlenmesi,
- e. MFM Bilgi Yönetim Sistemi ve Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) faaliyetlerinin denetlenmesi,
- f. Mayın faaliyetlerinin yönetilmesi için Milli Mayın Faaliyet Standartları'nın (MMFS) ve diğer milli teknik yayınların, iç sistemlerin ve usullerin geliştirilmesi ve yönetilmesi,
- g. Mayın faaliyet görevinin planlanması ve yönetilmesi (Buna mayın faaliyet çalışma planının belirli görev planlarının hazırlanması, görev tahsisleri, çalışma planları ve münferit görevler ile izlemenin geliştirilmesi, mayın kuruluşları arasında devir teslim faaliyetinin yönetilmesi, uzman destek yönetim değişikliklerinin koordinasyonu, görev devir teslimi, arazi temizleme görevleri, mayın faaliyet kazalarına acil müdahalenin yönetilmesi ve düzenli raporlamanın yönetilmesi dâhildir.),
- ğ. Gerekli teknik, kalite, güvenlik ile İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) standartlarının uygulanmasını sağlamak amacıyla mayın faaliyetlerinin denetimine ve izlenmesine nezaret edilmesi,
- h. Gerekli olduğu zaman operasyonların alt kısımlarının çalışmasının koordine edilmesi,
- ı. Mayın faaliyet kuruluşları veya MFM tarafından yürütülen yeni teçhizat veya usullerin Test ve Değerlendirilme (T/D) işlemlerinin koordine edilmesi veya yönetilmesi,
- i. Mayın faaliyet çalışanlarının kapasitesinin geliştirilmesi gerektiğinde eğitimlerin koordine edilmesi (Bu yeni çalışanlar için intibak eğitimini, düzenli tazeleme eğitimini veya yeni usullerin veya teçhizatın programa dâhil edildiği zaman tanıtıcı eğitimi içerebilir.),
- j. Bilginin tasnif edilmesinin ve düzenli raporların hazırlanmasının denetlenmesi,
- k. Hem dahilen MFM bünyesinde hem de haricen mayın faaliyet kuruluşları ve diğer paydaşlar arasındaki düzenli toplantıların kolaylaştırılması ve koordine edilmesi,
- l. Basın, ziyaretçi ve paydaşların düzenli bilgilendirilmesinin yapılması,
- m. Olay soruşturması sonucu gerekli düzeltici veya iyileştirici işlemlerin sağlanması dâhil olay soruşturmalarının yapılması,
- n. Milli mayın faaliyeti iletişim ağı için ağ kontrol istasyonu olması gereken MFM iletişim merkezinin yönetilmesidir.

Operasyonlar bölümü her biri belirli mayın faaliyet fonksiyonlarını, Kalite Yönetim (KY) veya bilgi yönetim fonksiyonlarını yöneten veya irtibatı sağlayan bir takım alt kısımları içermektedir. Bu alt kısımların [mağdurlara yardım, Mayın Arama Köpeği (MAKÖ), mekanik temizlik ve stokların imhası] kuruluşu, bu faaliyetlerin mayın faaliyet programını yürütüp yürütmeyeceğine bağlı olacaktır.

Mağdurlara yardım, Mayın Risk Eğitimi (MRE), MAKÖ, mekanik temizlik ve stokların imhası gibi uzmanlaşmış alt kısımlar kurulduğu yerde uzmanlıkları ile ilgili belirli sorumlulukları olacaktır. Bunlar:

a. MMFS'ye dahil olan kendi uzmanlıkları ile ilgili MFM'nin sorumluluklarının yerine getirilmesi,

b. Eğitime, teçhizatın test ve değerlendirmesine, görev tahsisine, izlemeye, denetlemeye, değerlendirilme veya doğrulanmasına, teçhizat yönetimine ve olay soruşturulmasına girdi veya katılım sağlanması,

c. MFM Başkanına, Operasyonlar Müdürüne, mayın faaliyet kuruluşlarına ve mayın faaliyetine katılan kuruluşlar ile mayın faaliyeti desteği alan kuruluşlara uzmanlık tavsiyesi sağlanması,

ç. Mayın faaliyet programının kendi uzmanlıkları ile ilgili faaliyetlerinin koordine edilmesi,

d. Milli mayın faaliyet planı, MMFS, iç usuller ve MFM tarafından hazırlanan diğer yayınların geliştirilmesine katkıda bulunulması.

Ç.4.1. KG/KK alt kısmı

MFM'nin KG/KK alt kısmı mayın faaliyet programının ve program bünyesindeki mayın faaliyet projelerinin KG/KK faaliyetlerini yönetmek ve koordine etmek amacıyla operasyon bölümü altında kurulmalıdır. KG/KK fonksiyonlarından KG; gerekli Test ve Değerlendirme dâhil akreditasyon, izleme KK; mayın temizleme temizlik sonrası denetleme, stokların imhasının doğrulanması ve MRE değerlendirmesidir.

Not: Uzmanlık alt kısmında, uzmanlıkları ile ilgili KG/KK faaliyetlerine yardımcı olmaktadır.

KG/KK fonksiyonları, bu fonksiyonları yerine getirmesi için akredite edilen belirli kuruluşlar veya bizzat MFM içerisindeki unsurlar tarafından yerine getirilebilir. Bu programın boyutuna ve mevcut kaynaklara bağlı olacaktır. Eğer ayrı bir kuruluş kullanılacaksa, ideal olarak tüm harici KG/KK fonksiyonları bu kuruluş tarafından yerine getirilmelidir.

KG/KK alt kısmı aynı zamanda operasyon bölümünün yönlendirmesi altında MMFS'nin hazırlanmasından, yönetiminden ve olay soruşturmalarının yürütülmesinden sorumlu olabilir.

Ç.4.2. Bilgi yönetim ve Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) alt kısmı

Bilgi yönetim ve Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) alt kısmı, bilgisayar tabanlı bilgi yönetim sistemini ve CBS'yi (MFBYS veya benzer bir sistem) yönetmekten, mayın ile ilgili raporların alınmasından ve bilgileri veri tabanına girmekten sorumludur.

Veri girme sürecinde alt kısım bilginin tasnif edilmesi, değerlendirilmesi, doğrulanması ve gerektiğinde yayılmasından sorumludur.

Bilgi yönetim ve CBS alt kısmı aynı zamanda aşağıda belirtilen husulardan sorumludur:

a. Mayın faaliyetine ve diğer insani ve kalkınma faaliyetlerine yardım etmek amacıyla bilginin temin edilmesi ve paylaşılması için harici kuruluşlar ile irtibat halinde olunması,

b. Etkili önceliklendirmenin yapılması ve planlama için yeterli bilginin kullanıma sunulmasını sağlamak için mayın faaliyet bilgisinin, mayın faaliyetlerini etkileyen diğer bilgiler ile bütünleştirilmesi,

c. Görev önceliklendirilmesine yardım etmek için raporların, haritaların ve diğer ilgili bilgilerin temin edilmesi,

ç. Çalışma planlarının ve münferit görev planlarının hazırlanması, yönetiminin planlanması ve yardım edilmesi,

d. Program için bileştirilmiş rutin raporlar bünyesinde rutin bilgilerin özetlenmesi ve tanımlanması,

e. Verinin hazır olmasının ve cinsiyet/yaş dağılımı tarzında muhafaza edilmesinin sağlanmasıdır.

Bilgi yönetim alt kısmı ile planlama ve cari operasyon alt kısımları arasında, mayın faaliyet operasyonlarının planlanması ve yönetilmesi ile koordinasyon esastır.

Ç.4.3. Mağdurlara yardım

Mayın faaliyet programı bünyesinde ihtiyaç duyulduğunda mayın faaliyet mağdurlarına yardım kuruluşlarının faaliyetlerini izlenmesi ve koordine edilmesi için MFM'nin operasyon bölümü altında bir alt kısım kurulabilir. Bununla birlikte normal olarak mağdurlara yardım büyük olasılıkla diğer olayların mağdurlarına olduğu kadar mayın mağdurlarına da yardım eden mağdurlara yardım kapsamında dış bir kuruluş tarafından yönetilir.

Ç.4.4. Halkla ilişkiler

Halkla ilişkiler MRE'den ayrılmıştır çünkü her iki fonksiyonun da aynı kuruluş tarafından yerine getirilmesine rağmen halkla ilişkiler eğitimden ayrı bir fonksiyondur. Bazı durumlarda Mayın faaliyet kuruluşlarının kendi halkla ilişkilerini yürütmelerine rağmen mayın faaliyeti ile ilgili ilişkiler fonksiyonunu yönetmek için MFM içerisinde belirli bir alt kısım kurulabilir.

Mayından etkilenen toplum içindeki Halkla ilişkiler alt kısmının sorumlulukları mayın operasyonlarının öncesinde, esnasında ve sonrasında devam edecektir. Bu aşağıda belirtilen durumlardaki halkla ilişkileri içerebilir:

a. Genel Mayın Faaliyeti Değerlendirmesi (GMFD) sürecinin bir parçası olarak yürütülen herhangi bir araştırma süresince,

b. Mayın operasyonunun yapılmasından önce halkla ilişkinin kurulması; böylece erkekler, kadınlar ve çocukların ihtiyaçlarının önceliklendirme ve mayın faaliyeti için planlara dahil edilmelerinin sağlanması,

c. Mayın temizleme çalışma sahasının bir parçası olarak halkla ilişkinin kurulması (Böylece etkilenen toplumlar yaklaşan mayın temizleme operasyonunun kapsamının farkına varır, çalışma ile ilgili herhangi bir tehlike varsa ikaz sistemleri uygulanır, normal faaliyetlerde aksamalar olduğunda devam eden ilişki faaliyetleri yürütülür.),

ç. Mayın faaliyet operasyonları devam ederken problemlerin çözülmesi ve bir tartışma forumunun sağlanması için toplumun en son gelişmelerden haberdar edilmesinde rutin ilişki,

d. Patlamamış mühimmat parçacıkları dahil mayınların yeri tespit edilmişse olay üzerine ilişki,

e. Görevlerin devir tesliminin bir parçası olarak ilişki,

f. Herhangi bir temizlik sonrası değerlendirmenin bir parçası olarak ilişki,

g. Mayından etkilenen toplumların ve MFM'nin ihtiyaçlarını karşılamak için diğer rutin ilişkidir.

Her ne kadar yürütülen fonksiyonların aynı kalması gerekse de, MFM'nin gereklerine bağlı olarak halkla ilişkiler faaliyetleri MRE alt kısmına kısmın bir parçası olarak da dâhil olabilir.

Ç.4.5. Mayın Risk Eğitimi (MRE)

Bir MRE alt kısmı program içinde çalışan MRE kuruluşlarının faaliyetlerini yönetmek ve koordine etmek için operasyonlar bölümünün kontrolü altında kurulur. Bu faaliyetlerden gelen bilgilerin önceliklendirilmesi ve gelecekteki görevlerinin planlanması için hazır edilmesinin sağlanması nedeniyle yakın bağlantılıdır.

Ç.4.6. Planlama ve cari operasyonlar

Bu iki alt kısım operasyon bölümünün kontrolü altında ve MFM'nin uzman alt kısımları ile koordine içinde tüm mayın temizleme operasyonlarının (ve eğer gerekli ise stokların imhası) planlanması, koordine edilmesi ve yönetilmesinden sorumludur. Fonksiyonlar gelecekteki operasyonların ve cari operasyonların planlanması arasında bölünür, fakat çok bağlantılıdır ve MFM'nin kaynaklarına bağlı olarak tek bir oluşum olarak faaliyetlerini yerine getirebilirler.

Tipik sorumlulukları:

a. Planlama: Mayın faaliyet çalışma planlarının, belirli görev planlamasının, mayın temizleme görev tahsislerinin hazırlanması; uzman desteğinin görevlere koordine edilmesi ve çalışma planının gelişmesinin izlenmesidir.(Planlama alt kısmı programın teknik keşif bileşenini de kontrol edebilir.),

b. Cari operasyonlar: Cari mayın temizleme operasyonunun denetlenmesi, mayın faaliyet kuruluşları arasında devir teslimin yönetimi, uzman desteğinin sürekli koordinesi, görev gelişiminin izlenmesi, görev devir teslimi (bölge temizlik görevleri için), acil müdahale görevlerinin yönetimi ve rutin görev raporlamasının yönetilmesidir.

Ç.4.7. Mayın Arama Köpekleri (MAKÖ), mekanik temizlik ve stokların imhası

Mayın faaliyet programı içindeki gereklere bağlı olarak, MAKÖ, mekanik temizlik ve stokların imhası uzman alt kısımları bu faaliyetleri yönetmek ve koordine etmek maksadıyla operasyon bölümünün altında kurulabilir.

Ç.4.8. İletişim merkezi

Milli mayın faaliyetlerinin iletişim ağı olarak bir iletişim merkezi MFM içinde kurulabilir. Ulusal ağ MFM tarafından kurulmuş olan herhangi bir bölgesel karargâh ile ve tüm mayın kuruluşlarının karargâhı ile bağlantılı olmalıdır. Ulusal ağ MFM ve MFM için çalışan kuruluşlar (örneğin KG/KK kuruluşu) için dâhili iletişimi de kapsamlıdır. Çeşitli iletişim araçları yer alabilir.

Ç.5. Destek hizmetleri

Destek hizmetleri lojistik, personel ve idari fonksiyonları kapsamaktadır. MFM'nin boyutuna ve destek gereğine göre farklı fonksiyonları kontrol eden bir birbirinden ayrı alt kısımlar olabilir veya bir kısım tümünü kapsayabilir. Destek hizmetleri alt kısmı programın gerekli mali yönetimini yürüten mali alt kısmını da kontrol edebilir.

Ç.5.1. Lojistik alt kısmı

Bu alt kısım MFM operasyonlarını desteklemek için araçlar, bilgisayar ve teknik teçhizat dâhil tedarik, depolama, muhasebe, teçhizat ve materyallerin bakımından sorumludur. Bu alt kısım aynı zamanda MFM tarafından kontrol edilen veya kullanılan ofis tesisleri (ulusal ve bölgesel), eğitim tesisleri, patlayıcı depolama tesisleri, PMKİ tesisleri ile test alanları dâhil tesislerin kontrolünden ve bakımından sorumludur.

Eğer MFM kendi mayın faaliyet operasyonlarını doğrudan kontrol ediyorsa, lojistik alt kısmı bu operasyonlar için mayın faaliyet teçhizatını tedarik etmekten sorumlu olacaktır. Bu mayın faaliyet teçhizatının tedariki için MMFS'nin 03.10 ve 03.40 serilerine uygun olarak belirli usullerin geliştirilmesini kapsamaktadır.

Ç.5.2. Personel/İdare

Bu alt kısım MFM'yi desteklemek için günlük personel ve idaresini yönetmekten sorumludur. Bu personel temini; personel sözleşmeleri, maaşların ve harcırahların idaresi, izin, seyahat, refah, sağlık, belge çoğaltılma hizmetleri ve dosyalama gibi hususları kapsamaktadır. Eğer idare belirli usullere sahip değilse, o zaman bu alt kısmın personel yönetimi ve idaresi için usul geliştirmesi gerekebilir

Not: Personel temini kapsayıcı, cinsiyete duyarlı ve doğru bir şekilde üstlenilmelidir. Analık izni kadar babalık iznini de destekleyen insan kaynakları politikası yürürlükte olmalıdır. Çalışanlar arasında çeşitlilik teşvik edilmeli ve diğer hususların arasında maaşlar ve terfiler için şeffaf bir sisteme sahip olmalıdır.

Ç.5.3. Finans

Bu alt kısım MFM Başkanının sorumluluğunda olan program bütçesinin genel yönetimiyle mayın faaliyetine tahsis edilen finansmanın günlük yönetiminden sorumludur. Finans alt kısmı rutin ödemeler (maaşlar, kira, temel hizmetler), mali muhasebe, rutin mali raporlama ve bütçeleme gibi hususlardan sorumludur. Eğer mali usuller kullanılmıyorsa o zaman bu alt kısmın finansmanın yönetimi ve idaresi için usul geliştirmesi gerekebilir.

Ç.5.4. Diğer destek fonksiyonları

Destek hizmetleri bölümü ayrıca MFM'yi destekleyen tüm sürücüleri veya tercümanları da kontrol edebilir; ancak tercümanlar program destek bölümü tarafından da kontrol edilebilir.

